

«Η θάλασσα μάς
ταξιδεύει»

“The sea travels us”
e-twinning project

2014-2015

Έλληνες ζωγράφοι

(19^{ου}-20^{ου} αιώνα)

Της Μπιλιούρη Αργυρής

Η ιστορία της ζωγραφικής στην νεοελληνική ζωγραφική

- Η Ελληνική ζωγραφική εμφανίζεται μετά τη δημιουργία του νεοελληνικού κράτους (1827). Η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών ιδρύθηκε το 1836.
- Πριν τη δημιουργία της Σχολής, οι Έλληνες ζωγράφοι σπούδαζαν στο Μόναχο και, αργότερα, στο Παρίσι και πολλοί από αυτούς έζησαν στο εξωτερικό.
- Στα νεώτερα χρόνια, οι ζωγράφοι μένουν στην Ελλάδα αλλά ταξιδεύουν στο εξωτερικό
- Οι Έλληνες ζωγράφοι επηρεάζονται από τα παγκόσμια εικαστικά ρεύματα-ιδιαίτερα τα ευρωπαϊκά

Η πορεία της νεοελληνικής ζωγραφικής (Ακολουθεί τις ευρωπαϊκές εξελίξεις)

- Οι πρώτοι Έλληνες εμπνεύστηκαν από τα ηρωικά γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης του 1821.
- Μετά, οι ζωγράφοι εστίασαν στην πραγματική ζωή και τους ανθρώπους.
- Ο ιμπρεσιονισμός, που ακολούθησε, επηρέασε τους ζωγράφους, που προσπάθησαν να «πιάσουν» τη στιγμή.
- Ακολούθησαν οι εξπρεσιονιστές. Αυτοί ζωγραφίζουν την πραγματικότητα όπως τη νιώθουν απαλλάσσοντάς την απ' ότι θεωρούν μη αναγκαίο.
- Σήμερα ... οι ζωγράφοι πειραματίζονται με νέους τρόπους, υλικά, συνδυασμούς.

Υλικά και τεχνικές

- **Λιθογραφία** ... παράγει πολλά αντίγραφα έτσι δίνει την ευκαιρία να μεταφέρει το μήνυμα του ζωγράφου σε πολλές αποδέκτες.
- **Λάδι** – οι ζωγράφοι χρησιμοποιούν τη δύναμη αυτού του χρώματος με ποικίλους τρόπους
- **Υδατογραφία** – δίνει την υποκειμενικότητα της πραγματικότητας ευκολότερα
- **Collage** – Ένας συνδυασμός υλικών δίνει άλλη διάσταση στο έργο.

Θαλασσογραφία

Η Ελλάδα περιτριγυρίζεται από θάλασσα και είναι σημείο αναφοράς, πολιτισμού και πλούτου κάθε Έλληνα. Αποτελεί παρηγοριά των απλών ανθρώπων και πηγή έμπνευσης των πνευματικών ανθρώπων.

Έτσι, η θάλασσα αποτελεί έμπνευση για τους Έλληνες ζωγράφους, οι οποίοι δίνουν εξαιρετικούς πίνακες με θαλασσογραφίες με ελληνικά ή ευρωπαϊκά λιμάνια, νησιά και πόλεις.

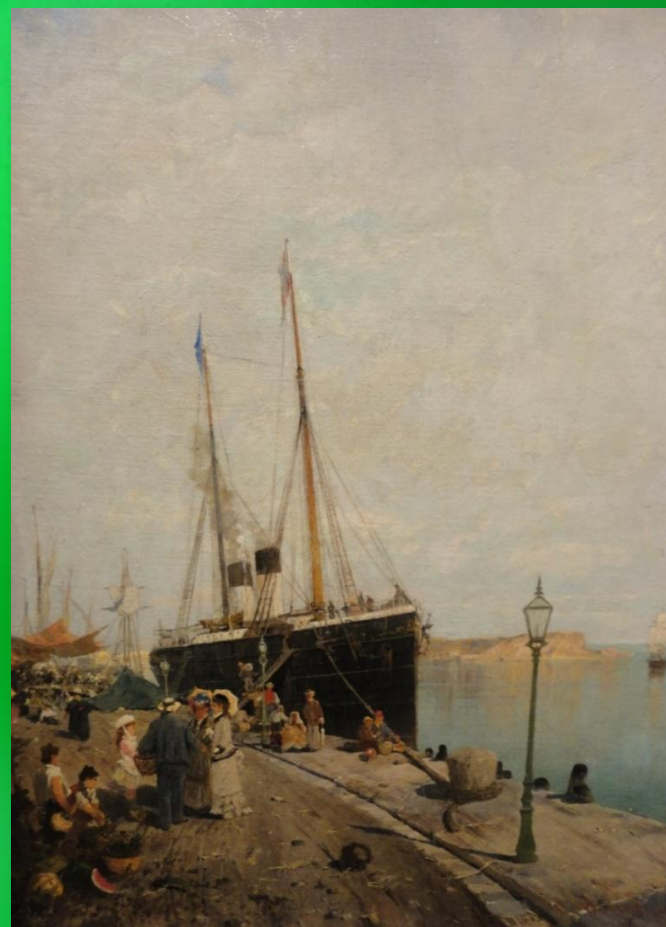
Κ. Βολανάκης (1837-1907)

Γεννήθηκε στο Ηράκλειο της Κρήτης. Σπούδασε στο Μόναχο. Εργάστηκε ως καθηγητής της ΑΣΚΤ της Αθήνας.

Η μοναδική του έμπνευση ήταν η θάλασσα, τα καράβια και τα λιμάνια για αυτό ονομάστηκε πατέρας της θαλασσογραφίας.

Ξεχωρίζει για την ακριβή περιγραφή των πλοίων, της ατμόσφαιρας και της θάλασσας.

Παραδοσιακή ζωγραφική
Επιδιώκει την τελειότητα,
αρμονία και την ισορροπία.

Κ. Χατζής (1870-1915)

Γεννήθηκε στην Καστοριά. Σπούδασε στην Αθήνα. Είχε καθηγητές τον Βολανάκη και τον Νικηφόρο Λύτρα. Μαζί με τον Βολανάκη και τον Αλταμούρα θεωρούνται οι τρεις κορυφαίοι θαλασσογράφοι του τέλους του 19ου και αρχών του 20ου αιώνα.

Έζησε κοντά στη θάλασσα και μελέτησε σε κάθε λεπτομέρεια το καράβι αποδίδοντάς το σε κάθε μορφή.

Σ. Σαββίδης (1859-1927)

Καταγόταν από τη Μικρά Ασία. Έζησε στο Μόναχο αλλά επισκεπτόταν την Κωνσταντινούπολη για να εμπνέεται. Πέθανε στην Αθήνα.

Ενώ ο Σαββίδης είναι κύριος εκφραστής της Σχολής του Μονάχου, εμφανίζει ιμπρεσιονιστικές τάσεις στο έργο «Βάρκες στα νερά του Βοσπόρου» Γενικά στα έργα του παρατηρείται αρμονικός συνδυασμός χρωμάτων.

Μ. Οικονόμου (1888-1933)

Γεννήθηκε στον Πειραιά. Σπούδασε στην ΑΣΚΤ στην Αθήνα και αργότερα στο Παρίσι. Δάσκαλός του ήταν ο Κ. Βολανάκης. Η δουλειά του χαρακτηρίζεται ως αυθεντικά ιμπρεσιονιστική.

Ιμπρεσιονισμός

... είναι η τεχνοτροπία που προσπαθεί να εκφράσει την φευγαλέα εντύπωση.

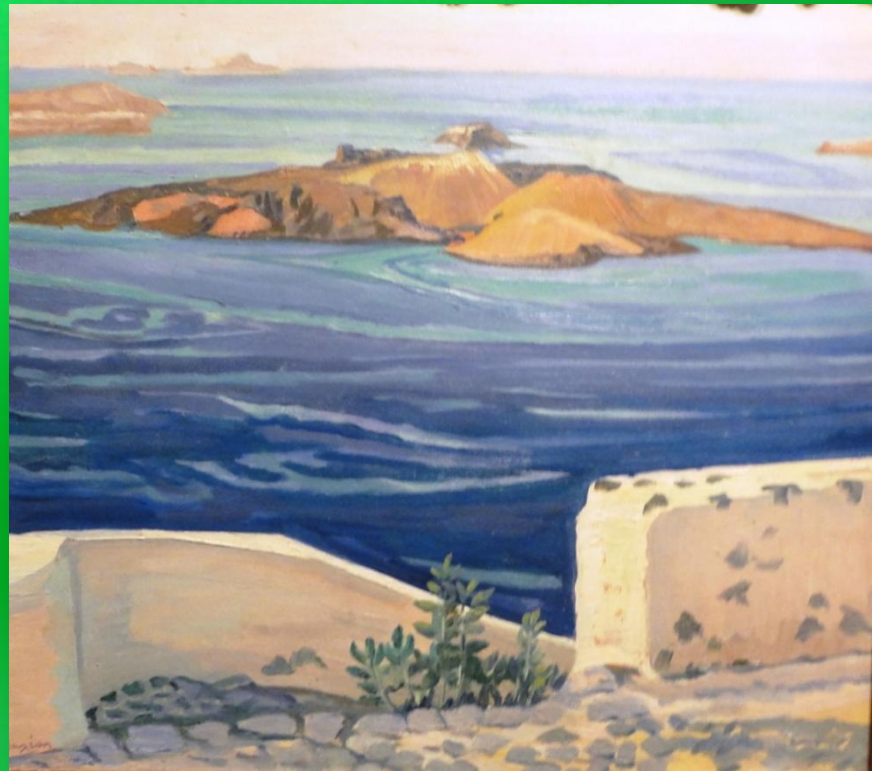

Κ. Μαλέας (1879-1928)

Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Σπούδασε στην Πόλη ζωγραφική και μετά στο Παρίσι σπούδασε αρχιτεκτονική. Ήταν ένας από τους σημαντικότερους μεταιμπρεσιονιστές, Μαζί με τον Παρθένη θεωρείται ο πατέρας της μοντέρνα τέχνης.

Μοντέρνα τέχνη

Η καλλιτεχνική παραγωγή από τα τέλη του 19ου έως το 1970. Δεν έχει πρωτεύουσα σημασία η ακριβής αναπαράσταση αλλά συχνά αποδομείται το αντικείμενο ή προβάλλεται αφαιρετικά.

Κ. Παρθένης (1878-1967)

Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Σπούδασε στην Βιέννη ζωγραφική και μουσική. Στα πρώτα ζωγραφικά χρόνια ασχολήθηκε με την αγιογράφιση.

Ήταν ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες μεταιμπρεσιονιστές. Επηρεάστηκε από τον γερμανικό συμβολισμό.

Μεταιμπρεσιονισμός

... είναι ένα καλλιτεχνικό ρεύμα, που αναπτύχθηκε μετά τον ιμπρεσιονισμό και διατήρησε τις τεχνικές του αλλά οι καλλιτέχνες προσέδωσαν μεγαλύτερο συναισθηματισμό στα έργα τους.

Ν. Λύτρας (1883-1927)

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε στην ΑΣΚΤ στην Αθήνα και μετά στο Μόναχο. Εκτός από ζωγράφος ήταν και καθηγητής στη ΑΣΚΤ στην Αθήνα.

Θεωρείται ο εισηγητής του εξπρεσιονισμού. Στους πίνακες του είναι χαρακτηριστικά το παχύ χρώμα, οι ελεύθερες πινελιές και τα φωτεινά χρώματα.

Εξπρεσιονισμός

Είναι ένα εικαστικό κίνημα της μοντέρνας τέχνης, το οποίο αναπτύχθηκε το 1905-1940.

Βασικό χαρακτηριστικό ήταν η παραμόρφωση της πραγματικότητας και όχι η πιστή αναπαράσταση.

Ν. Χατζηκυριάκος- Γκίκας (1906-1994)

Καταγόταν από την Αθήνα. Ήταν ζωγράφος, γλύπτης, χαράκτης, εικονογράφος, συγγραφέας και ακαδημαϊκός. Στη ζωγραφική συνδύασε τα χαρακτηριστικά του γεωμετρικού κυβισμού, της αρχιτεκτονικής και του φωτός και χαρακτηρίστηκε ως ο εκπρόσωπος του κυβισμού στην Ελλάδα. Έγινε ο σύνδεσμος της ευρωπαϊκής πρωτοπορίας και του ελληνικού μοντερνισμού.

Α. Αστεριάδης (1898-1977)

Γεννήθηκε στη Λάρισα. Ήταν ζωγράφος, αγιογράφος και χαράκτης. Επιρροές που φαίνονται στα έργα του καθώς συνδυάζει την ελληνική παράδοση με τα μοντέρνα ρεύματα της τέχνης του 20^{ου} αιώνα. Είναι χαρακτηριστικό των έργων του οι δύο διαστάσεις και η χρήση αυγοτέμπερας.

Σύγχρονη Τέχνη

Ονομάζεται η τέχνη που δημιουργείται τον καιρό που ζούμε εμείς

Π. Τέτσης (1925-...)

Γεννήθηκε στην Ύδρα και σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών στην Αθήνα. Στην Ελλάδα γνώρισε τον Πικιώνη, το Χατζηκυριάκο-Γκίκα, το Μαθιόπουλο και είχε δάσκαλο τον Παρθένη. Εκτός από ζωγραφική σπούδασε και χαλκογραφία. Εργάστηκε ως καθηγητής και σήμερα είναι ακαδημαϊκός.

Ζωγραφίζει την θάλασσα, χωρίς να επαναλαμβάνεται, όπως τη βιώνει και τη νιώθει αποδίδοντας με επιτυχία τα χρώματα της ελληνικής φύσης.

Κ. Τσόκλης (1930-...)

Γεννήθηκε στην Αθήνα, όπου και σπούδασε αρχικά. Στη συνέχεια σπούδασε στη Ρώμη. Έζησε και εργάστηκε στο Βερολίνο πριν έρθει να μείνει μόνιμα στην Αθήνα.

Η ζωγραφική του χαρακτηρίζεται από μια συνεχή αναζήτηση. Πειραματίζεται στη ζωγραφική αναζητώντας νέους τρόπους προσέγγισης. Ιδιαίτερες προτάσεις του είναι οι πίνακες με τα προοπτικά «Αντικείμενα» και τη «Ζωντανή ζωγραφική».

Στην Πινακοθήκη

Βιβλιογραφία

- Για τα εικαστικά ρεύματα: http://2lyk-rethymn.reth.sch.gr/2gel/images/school/2012-2013/reymata_zwgrafiki.pdf
- Για τον Κώστα Τσόκλη: <http://www.artinfotoday.gr/afiervma/tsoclis/>